

PROFIELWERKSTUK

Handleiding voor de docent

Sintermeertencollege Heerlen

Schooljaar 2023-2024

Inleiding

In artikel 4, lid 2 van het Eindexamenbesluit is vastgelegd dat het profielwerkstuk (PWS) onderdeel is van het schoolexamen.

In het PWS komen kennis, inzicht en vaardigheden op geïntegreerde wijze aan de orde.

De leerlingen kiezen zelf een onderwerp en moeten vervolgens zo zelfstandig mogelijk de onderzoeksvragen formuleren, de te ondernemen activiteiten plannen, de benodigde informatie en hulpmiddelen opsporen en de gevonden resultaten verwerken en presenteren.

Het PWS heeft betrekking op één vak of meer vakken. Het vak of de vakken waarop het werkstuk betrekking heeft, maakt/maken onderdeel uit van het totale pakket van de leerling. Wel moet altijd ten minste één groot vak betrokken zijn. Een groot vak heeft op de Havo een omvang van minimaal 320 uur en op het Vwo minimaal 400 uur.

Het PWS wordt becijferd. Indien een PWS wordt beoordeeld met een cijfer lager dan 3,5 mag de leerling weliswaar deelnemen aan het centraal eindexamen, maar krijgt hij/zij vervolgens geen diploma.

Er is een PWS-handleiding voor de leerling ontworpen met daarin een stappenplan en een toelichting bij die stappen. Verder treft de leerling in die handleiding alle formulieren aan die een rol spelen tijdens het traject. Om de planning goed te laten verlopen, moeten de leerlingen en de begeleiders zich houden aan het tijdplan. Afwijkende afspraken worden door de begeleiders gemeld bij de coördinator.

Alle PWS-stukken (zoals de PWS-formulieren, de handleiding voor de leerling en de handleiding voor de docent) worden geplaatst in de ELO.

De kladversie en de definitieve versie van het PWS worden door de leerling ingeleverd in de ELO en op papier.

De definitieve versie en het leerling dossier worden in lokaal 321 bewaard t.b.v. de archivering, tot minstens 1 januari van het jaar volgend op het examen.

Alle PWS-berichten van de begeleider naar leerlingen en van leerlingen naar de begeleider worden alleen via de school-mail gestuurd.

Het e-mail adres van de PWS-coördinator is pws@sintermeerten.nl

Heel veel succes bij de begeleiding van jullie leerlingen!

Leon van de Sangen
PWS-coördinator

Start PWS-begeleiding

Tijdens de introductiedag op dinsdag 6 april 2023 wordt in de vóór-examenklassen gestart met het profielwerkstuk. Alle leerlingen uit die klassen worden door de afdelingsleiders geïnformeerd tijdens een verplichte voorlichtingsbijeenkomst. Op die bijeenkomst worden de volgende zaken toegelicht:

- plaats van het PWS in het examendossier
- de keuze van de PWS-partner (de leerlingen werken in duo's)
- de keuze van het onderwerp
- de handleiding voor de leerlingen
- het invullen en inleveren van het keuze-opdrachtformulier en andere PWS-formulieren
- het beoordelingsformulier
- het logboek

De leerling gaat aan de slag. Hij/zij zoekt een PWS-partner. Zij vullen samen digitaal het *keuze formulier PWS* in.

De leerlingen geven ook een tweede keuze en een derde keuze aan in verband met de beschikbaarheid van begeleiders.

De PWS-coördinator maakt een overzicht per vak. Het honoreren van de keuze bij over inschrijving voor een vak, gebeurt op basis van overleg. Voor de motivatie van leerlingen is het belangrijk zo dicht mogelijk bij hun keuze te blijven. Het streven is dan ook dit voor zoveel mogelijk leerlingen te bereiken. Bij over inschrijving voor een vak wordt dan ook binnen de sectie eerst bekeken of bij leerlingen het onderwerp van hun 1^e keuze mogelijk bij een ander vak ondergebracht kan worden, en vervolgens hun 2^e of 3^e keuze. Dit wordt dan teruggekoppeld naar de coördinator profielwerkstuk. Als duidelijk is welke leerlingen bij welk vak ondergebracht kunnen worden, kunnen binnen de sectie de onderwerpen verdeeld worden. Als voorgaand traject ondanks de vereiste inspanning geen oplossing biedt, kan in het uiterste geval loting uitkomst bieden.

Binnen de sectie worden de onderwerpen verdeeld onder de begeleiders. Er worden maximaal 6 profielwerkstukken per begeleider toegekend. Ook de medebeoordelaars worden aangewezen. De sectievoorzitter geeft de namen van de begeleiders en medebeoordelaars door aan de PWS-coördinator.

De begeleider informeert de leerling via de school-mail. De leerling maakt een afspraak voor het eerste contactmoment. Het eerste contactmoment is een oriënterend gesprek dat voor VWO voor 3 juni 2022 heeft plaatsgevonden. De leerling moet bij het eerste en alle volgende contactmomenten alle relevante stukken (formulieren, toelichtingen, commentaren op al eerder ingeleverde formulieren) bij zich hebben.

De begeleider vult per PWS-groep het PWS-dossier in.

De begeleider krijgt per PWS: per leerling twee klokuren.

De medebeoordelaar hoeft alleen de eindbeoordeling mee te verzorgen; hij/zij kan wel tussentijds door de hoofdbegeleider geraadpleegd worden (bv. bij een onvoldoende beoordeling van de kladversie).

Begeleiding profielwerkstuk Taken en verantwoordelijkheden

De begeleider

Bij start schooljaar 2023-2024

Vanaf het moment dat de indeling van de profielwerkstukken bekend is gemaakt, is de hoofdbegeleider verantwoordelijk voor de gang van zaken volgens de daartoe samengestelde handleiding voor docenten.

Vijf contactmomenten tussen de hoofdbegeleider en de leerlingen liggen vast.

Overzicht contact- en inlevermomenten:

- 2 juni 2023	1 ^e contactmoment: oriëntatie en keuze. Hoofd- en deelvragen
- 15 september 2023	2 ^e contactmoment: hoofd- en deelvragen, plan van aanpak, logboek, bronnen
- 10 november 2023	Inleveren eerste producten bij begeleider
- 25 november 2023	3 ^e contactmoment: eerste resultaten ter beoordeling
- 12 januari 2024	Inleveren voorlopige versie bij begeleider
- 2 februari 2024	4 ^e contactmoment: bespreken voorlopige versie.
- 8 maart 2024	5 ^e contactmoment: inleveren definitieve versie
- 26 maart 2024	eindpresentatie
- 1 april 2024	deadline inleveren cijfers

Taken en verantwoordelijkheden van de begeleider:

- ✓ Kennismaken van de handleiding;
- ✓ Bewaken van het tijdplan;
- ✓ Stimuleren en bijsturen;
- ✓ Afspraken maken met leerlingen over voortgang, logboek en tussentijdse rapportages;
- ✓ Met leerlingen bespreken wat 'authentiek' werk is, en hoe om te gaan met het gedachtengoed c.q. werk van anderen. De definitie van plagiaat expliciet met hen bespreken en wijzen op het invullen van 'Verklaring inzake plagiaat' in logboek (zie bijlage);
- ✓ Leerlingen voorbereiden op het volgende contactmoment;
- ✓ Leerlingen begeleiden en aansturen bij eventuele buitenschoolse contacten;
- ✓ Leerlingen stimuleren tot excellente prestaties en presentatie op Open Dag of anderszins;
- ✓ Nauw contact onderhouden met de mentor van de leerling en de PWS-coördinator (via e-mail);
- ✓ Beoordelen van het PWS volgens de algemene eisen en volgens de vakinhoudelijke eisen (die voor havo- en vwo- niveau verschillen);
- ✓ Invullen van het PWS-dossier;
- ✓ Het PWS-dossier inleveren bij de PWS-coördinator;
- ✓ Bij onvoldoende inzet, kwaliteit en/of voortgang telkens:
 - de leerlingen aanspreken en nieuw werk laten inleveren
 - de mentor informeren;
 - eventueel de medebeoordelaar raadplegen.

Bij blijvende en herhaalde onvoldoende inzet, kwaliteit en/of resultaat informeert de begeleider de PWS-coördinator en de mentor. De mentor spreekt de leerlingen aan en informeert de ouders. Mentor en PWS-coördinator koppelen terug naar de begeleider.

- ✓ De begeleider contacteert opnieuw de PWS-coördinator als succes uitblijft en geeft aan wat gebeurd is om voortgang ten goede te keren;
- ✓ De PWS-coördinator informeert de afdelingsleider.
- ✓ In voorkomende gevallen wordt de afdelingsleider geïnformeerd, waarna deze passende maatregelen neemt. De ouders worden schriftelijk geïnformeerd door de afdelingsleider over de ernstige tekortkomingen van hun zoon of dochter en geconfronteerd met de eventuele gevolgen daarvan (volgens de mogelijkheden die de Regeling Schoolexamens hierin biedt).
- ✓ Vervolgens worden bindende afspraken gemaakt met de leerlingen om het profielwerkstuk alsnog voldoende af te ronden.

De medebeoordelaar

- ✓ Beoordeelt mede de eindversie;
- ✓ Kan tussentijds door de begeleider geraadpleegd worden.

De mentor

- ✓ Brengt bewustmakingsproces op gang bij leerlingen;
- ✓ Geeft tijdens de mentor les een toelichting over de eerste fase van het maken van een profielwerkstuk (de oriëntatie- en keuzefase);
- ✓ Spreekt de leerlingen aan bij onvoldoende inzet, voortgang en/of resultaat en informeert de ouders.

Vaksectie

- ✓ De PWS- coördinator levert aan de vaksectie de aanvragen profielwerkstukken. De vaksectie verdeelt de aanvragen onder de begeleiders en wijst per PWS de medebeoordelaar aan.

Profielwerkstuk-coördinator

- ✓ Regelt plenaire bijeenkomsten voor leerlingen:
 - startbijeenkomst PWS
 - inventarisatie bij start van het examenjaar; welke groepen kunnen door.
- ✓ Informeert de leerlingen, de begeleiders en de mentoren (e-mail);
- ✓ Stuurt begeleiders aan;
- ✓ Maakt een overzicht van aanvragen/aanmeldingen en toekennen;
- ✓ Coördineert tussen leerlingen, begeleiders, mentoren, afdelingsleiders en sectordirecteur;
- ✓ Controleert de gang van zaken, de beoordelingen, het tijdplan;
- ✓ Neemt maatregelen bij onvoldoende voortgang;
- ✓ Denkt mee over de bijstelling beleid;
- ✓ Zorgt voor mede ontwikkelen en aanpassen van de regelgeving, de handleiding, beoordelingsmodel etc.
- ✓ Bewaren van het PWS en het leerlingendossier minimaal tot januari volgend op het eindexamen.

Opmerkingen

Maximaal kunnen er 45 punten gegeven worden.

De eindscore wordt door 4,5 gedeeld.

Een leerling mag in overleg met zijn begeleider kiezen voor een presentatie. Een uitzonderlijk goede presentatie kan maximaal 5 bonuspunten opleveren. Het eindcijfer is maximaal 10.

Bij tussentijds onvoldoende resultaat wordt er altijd afgesproken wat er verbeterd moet worden en wanneer dat (op korte termijn) af moet zijn.

Het niet naleven van contactmoment deadline 1 t/m 4 levert telkens per werkdag 1 punt aftrek van de eindscore op.

Niet op tijd inleveren van de definitieve versie (= contactmoment 5) levert een aftrek van 2 punten per werkdag op.

Indien een leerling door onvoorziene omstandigheden een deadline mist, kan hij beroep doen op de profielwerkstuk-coördinator.

PWS dossier schooljaar 2023-2024 Sintermeertencollege

Vak

Naam leerlingenen

Onderwerp/ titel

BegeleiderMedebegeleider.....

Bij start schooljaar 2022-2023

Overzicht contact- en inlevermomenten:

- 2 juni 2023 1^e contactmoment: oriëntatie en keuze. Hoofd- en deelvragen
- 15 september 2023 2^e contactmoment: hoofd- en deelvragen, plan van aanpak, logboek, bronnen
- 10 november 2023 Inleveren eerste producten bij begeleider
- 25 november 2023 3^e contactmoment: eerste resultaten ter beoordeling
- 12 januari 2024 Inleveren voorlopige versie bij begeleider
- 2 februari 2024 4^e contactmoment: bespreken voorlopige versie.
- 8 maart 2024 5^e contactmoment: inleveren definitieve versie
- 26 maart 2024 eindpresentatie
- 1 april 2024 deadline inleveren cijfers

Eerste Contactmoment uiterlijk 2 juni 2023

1.	Vóór het eerste contactmoment	V	datum	paraaf
1.1	De begeleider heeft alle relevante stukken bij de hand.			

1.	Het eerste contactmoment	V	datum	paraaf
1.1	De begeleider schrijft commentaar op het formulier leerlingen-formulier PWS t.b.v. het eerste contactmoment . (Heeft de probleemstelling een voldoende vakinhoudelijk niveau; hebben de deelvragen een voldoende vakinhoudelijk niveau)			
1.2.	Ook praktische punten moeten besproken worden en eventueel bijgesteld: - is het practicum/ enquête/ interview e.d. uitvoerbaar- met wie, hoe en wanneer is er contact met een vervolgopleiding- moet er gereisd worden; wanneer; de kosten zijn altijd voor rekening van de leerling			
1.3	De leerlingen maken een afspraak met de begeleider voor het tweede contactmoment, deadline: 15 september 2023.			

Logboek docent.

Bv. data e-mails (e-mails bijvoegen), contact met ouders, door begeleider aangeleverde stukken (boeken, artikelen).

Tweede contactmoment (uiterlijk 15 september 2023)

2.	Vóór het tweede contactmoment	V	datum	paraaf
2.1	De begeleider heeft alle relevante stukken bij de hand.			

2.	Het tweede contactmoment.	V	datum	paraaf
2.1	De leerlingen hebben alle relevante stukken bij de hand			
2.2	De begeleider bespreekt met de leerlingen hoe ze de verzamelde informatie kunnen verwerken tot een eigen verhaal. Hij/zij bespreekt met hen de definitie van plagiaat (zie bijlage) en gaat na of de leerlingen hierin voldoende inzicht hebben verkregen.			
2.3	De leerlingen hebben voldoende gegevens verzameld. (niveau van de verzamelde gegevens, verscheidenheid van bronnen, actualiteit en omvang van de bronnen.) Indien een beoordelingsaspect onvoldoende is, wordt het werk teruggegeven. Inleverdatum verbeterde versie:	0 1 2 3		
2.4	De begeleider becommentarieert het plan van aanpak .	0 1 2 3		
2.5	De kwaliteit van het logboek.	V T O		
2.6	De leerlingen maken een afspraak met de begeleider voor het derde contactmoment, deadline 25 november 2023.			

Logboek docent.

Bv. data e-mails (e-mails bijvoegen), contact met ouders, door begeleider aangeleverde stukken (boeken, artikelen).

Voor het derde contactmoment: leerlingen laten eerste producten zien en leveren deze uiterlijk 10 november 2023 bij begeleider in.

Derde contactmoment **(uiterlijk 25 november 2023)**

3.	Vóór het derde contactmoment	V	datum	paraaf
2.1	De begeleider heeft alle relevante stukken bij de hand.			

3.	Het derde contactmoment. Uiterlijk 25 november 2023	V	datum	paraaf
3.1	De leerlingen hebben alle relevante stukken bij de hand			
3.2	De leerlingen laten de eerste opbrengsten op inhoud beoordelen.	0 1 2 3		
3.3	De kwaliteit van het logboek.	0 1 2		
3.4	De leerlingen maken een afspraak met de begeleider voor het vierde contactmoment, deadline 2 februari 2024.			

Logboek docent.

Bv. data e-mails (e-mails bijvoegen), contact met ouders, door begeleider aangeleverde stukken (boeken, artikelen).

Voor het vierde contactmoment: leerlingen **leveren de voorlopige versie uiterlijk 12 januari 2024** bij begeleider in.

Vierde contactmoment (uiterlijk 2 februari 2024)

4.	Vóór het vierde contactmoment	V	datum	paraaf
4.1	De begeleider heeft alle relevante stukken bij de hand. De voorlopige versie (platte tekst) is uiterlijk 12 januari 2024 ingeleverd inclusief voorwoord, inleiding, logboek, conclusie en literatuurlijst op papier. De leerlingen leveren de tekst dan ook digitaal in via Somtoday (let op het beoordelingsblokje authenticiteit).			

4.	Het vierde contactmoment. Inleveren van de kladversie.	V	datum	paraaf
4.1	De inhoud is van een voldoende vakinhoudelijk niveau - Wijze van formuleren laat zien dat feiten en meningen van elkaar onderscheiden zijn. (0 – 1 – 2) - De vakinhoudelijke eisen zijn ter herkennen in het verslag. (0 – 1 – 2 – 3)	0 1 2 3 4 5		
4.3	Het taalgebruik is correct.	V T O		
4.4	Het logboek is regelmatig bijgewerkt.	V T O		
4.5	De bronnenlijst is voldoende en correct weergegeven.	V T O		
4.6	Het PWS is origineel. - Er zijn geen teksten letterlijk overgenomen (losse zinnen mogen geciteerd worden met bronvermelding). (0 – 1 – 2 – 3) - Bronvermelding is nauwkeurig aangeduid via voetnoten bij verwerking van bronnen. (0 – 1 – 2)	0 1 2 3 4 5		
4.7	'Verklaring inzake plagiaat' is ingevuld en ingeleverd in logboek			
4.8	De begeleider bespreekt de voorlopige versie met de leerlingen. Afspraak:.....			

Logboek docent.

Bv. data e-mails (e-mails bijvoegen), contact met ouders, door begeleider aangeleverde stukken (boeken, artikelen).

Als de begeleider dat zinvol vindt, wordt over de voorlopige versie advies gevraagd aan de medebeoordelaar.

De definitieve versie wordt ingeleverd op 8 maart 2024 bij de heer van der Sangen, lokaal 211

Vijfde contactmoment = inleveren PWS 8 maart 2024

5. Het vijfde contactmoment. Inleveren van de eindversie.	V	datum	paraaf
✓ Bij het vijfde contactmoment moet over inhoud en opbouw apart geoordeeld worden door hoofd- begeleider en medebeoordelaar(s). ✓ De definitieve versie van het PWS wordt ingeleverd bij dhr. van der Sangen lokaal 211, inclusief logboek, waarin opgenomen de 'verklaring inzake Plagiaat'. ✓ In tweevoud op papier. ✓ Een derde (elektronische-kopie) wordt ingeleverd via de SOM. ✓ Leerlingen die hebben gewerkt op Hogeschool Zuyd moeten 3 papieren versies inleveren. ✓ Bij niet op tijd inleveren van de definitieve versie worden 2 punten per werkdag in mindering gebracht.			
5.1 Vakinhoudelijk niveau. - Titel van het profielwerkstuk dekt de inhoud van het onderzoek. Geeft het theoretisch kader van het onderzoek helder aan. (0 – 1 – 2) - Inleiding geeft toelichting op motivatie en context van het onderzoeksonderwerp. (0 – 1 – 2) - Er is degelijk onderzoek verricht (verwerken van meerdere bronnen; informatie is gecombineerd; niet alleen samengevat). (0 – 1 – 2) - In elke deelvraag wordt een gedeelte van de onderzoeksvraag beantwoord. De relatie tussen elke deelvraag en hoofdvraag wordt expliciet vermeld. (0 – 1 – 2) - De conclusie komt voort uit de gegevens van de diverse deelvragen. (0 – 1 – 2)		Hoofdbegeleider en medebegeleider mogen eenieder maximaal 10 punten geven bij dit onderdeel.	
Hoofdbegeleider (HB) <i>Datum en paraaf</i>	HB 0 1 2 3 4 4	MB 0 1 2 3 4	
Medebeoordelaar (MB) <i>Datum en paraaf</i>	5 6 7 8 9 10	5 6 7 8 9 10	
5.2 De vorm (lay-out, taalgebruik, literatuurverwijzing)	HB 0 1 2		

5.3	kwaliteit logboek	0 1 2		
5.4	Optioneel Presentatie Bonus bij bijzonder goede presentatie (0 – 1 – 2 - 3 - 4- 5) - Uitgebreidheid en moeilijkheidsgraad van het onderzoek (0 – 1 – 2) - Originaliteit/creativiteit in onderzoeksvragen en onderzoeksproces (0 – 1 – 2 – 3) Deze punten worden bij de score erbij geteld.	0 1 2 3 4 5		

Eindcijfer: Totaal aantal behaalde punten (45 p. en eventueel 5 p. = bonus voor presentatie) delen door 4,5. eindcijfer is maximaal 10	